

47 mm Morter, Model 1940.

Morteren vejer 11,6 kg og består af følgende Hoveddele:

Støttepladen
Morterrøret
Muffe med Sigtemidler
Retningsmidlerne
Stativet
Bæreremme og Beskyttelseshætter.

Støttepladen har Leje for Druen, Lejet er forsynet med en fjederpaavirket Laasering, der normalt er i Lukkestilling. Pladens Underside er forsynet med Styrkeribber og Jordspyd. I Pladen er der 2 Huller til Fastholdelse af Støttepladen til Stativet.

Morterrøret er et glatuboret Staalrør indvendig Diameter 47,6 mm, Længde 70 cm. Det har forneden et Bagstykke med Druen. I Bagstykkets Bund sidder en fast Slagstift. Morterrøret har midtpaa en Sigtestreg, der svarer til Muffens Sigtestreg. Foroven er Røret forsynet med Styrkering med Skruegang.

Muffe med Sigtemidler. Paa Muffen, der kan drejes omkring Morterrøret, sidder Sigtemidlerne anbragt. Disse deles i to Dele: Den faste og den bevægelige Del.

Den faste Del er Afstandsskalaen, som er paasat Muffen.

Den bevægelige Del drejes ved Hjælp af Afstandsskruen og består af Afstandsviser, Sigtelinial, Sigtespejl, Tvær- og Højdelibelle.

Indenfor Sigtemuffen, der selv er fastgjort paa den store Muffe for Retningsmidlerne, sidder en Rekylfjeder. Paa Muffen en Sigtestreg, der svarer til Sigtestregen paa Morterrøret, naar de to Streger er i hinandens Forlængelse, er Sigtet over Sigtelinialen parallel med Morterrørets Kærnelinie.

Retningsmidlerne danner Forbindelsen mellem Morterrøret og Stativet. Retningsmidlerne er fastgjort til Morterrøret ved et bevægeligt Muffesystem.

Muffen er anbragt mellem to Rekylfjedre, der reagerer for Tryk over 26 kg, den øverste dækkes af en Gummikappe, den nederste af Sigtemidlemuffen.

Selve Retningsmidlerne, som er forbundet indbyrdes ved en Vinkelmuffe, består af Sideretningssskrue med Akse og Højderetningsrat med Akse.

Sideretningssskruen er forsynet med en sort, uafhængig Skive med 10 - delt Inddeling.

Højderetningsrattet er forsynet med 8 Takker, hvoraf en er mærket med et rødt Aflæsningsmærke.

Stativet, der er formet som en Majs med Støttepuder, er paaskruet Sideretningsaksen, Stativet består af to Støtteben indbyrdes forbundet med en Tværstang og 2 Skraaribber.

Støttebenene er forsynet med Jordsko og Jordspyd. Tværstangen er forsynet med 2 Tappe med fjederpaavirkede Pallaase, hvorpaa Støttepladen fastspændes under Transport. Paa hvert af Støttebenene er fastnattet to Lejer med Spænde for Morterrøret.

Bæreremme og Beskyttelseshætter. Stativet er forsynet med almindelige Tornysterremme. Paa Mundingen af Morterrøret sidder Mundingkappen. Druen har Læder-Overtræk, endvidere er der Kappe til Sigtemidlerne og Hætte til Højderetningsaksen.

Hjælpertasken indeholder: Viskestok med Staalbørste, Olieflaske og Reservestaalbørste samt Tvist.

Granatkassen kan rumme 10 Granater.

Adskillelse og Samling:

Skytten maa kunde udskifte Gummikappen paa Roret, samt udskifte Libeller, Sigtespejl og Sigtelinial. Gummikappen kan krænges af og paa. Ved Hjalp af Skruetrækker kan Libeller, Spejl og Sigtelinial udskiftes. Endvidere kan Bagstykket skrues af ved Hjalp af Specialnøgle. Slagstiften, der sidder fast i Bagstykket, kan udskiftes ved Hjalp af denne Nøgle. (Bagstykket er forsynet med et meget fint Govind og skal derfor omgaaes med største Forsigtighed). Ligeledes kan Laaseringen paa Støttepladen skrues f. Eks. ved Rengøring. Al anden Adskillelse skal udføres af Bøssmageren.

Rengøring og Vedligeholdelse:

Efter almindelig Øvelse (ikke Skydning) aftørres Mortoren for Jord og Snavs og Løbet trækkes igennem med en tør Klud, derefter indsmøres Mortoren (ogsaa Roret indvendig) med et tyndt Lag Olie. Løbertøjet rengøres og indsmøres i Fedt. Efter Skydning skal Roret renses grundigt for Krudtslam med Børste og Olieklud, derefter skal Roret staa i 24 Timer med Olie i Løbet, hvorefter Løbet trækkes blankt og smøres ind i et tyndt Lag Olie.

Ammunikationskasserne skal omhyggeligt rengøres og indsmøres i Olie da de ellers let ruster indvendig. Slagstiften skal med Møllerskål udskiftes. Se under Adskillelse og Samling.

Morterrørets Levetid er ca 5 - 600 Skud.

Granaten og dens Virkemaade:

Granaten vejer 690 gr. Sprængskallen har en Tykkelse af 3mm. Sprængstofindholdet er 110 gr Trotyl. Sprængstykkernes Begyndelseshastighed er ca 1000 m i Sekundet. Forrest paa Granaten siddet et Øjeblikksbrandrør, bagerst sidder Halen, der har Leje for Drivladningen, er forsynet med 8 Gasudstrømningshuller og 8 Styrevinger. Granaten har 3 Føringsbakter.

Der findes følgende Typer af 47mm Mortergranat:

- Blindgranat (grønmalet)
- Udslagsgranat
- Brisantgranat (sort med gul Ring).

Virkemaade:

Naar Granaten skal affyres, udtages Sikringslegemet. Hullet for Splitten kontrolleres, hvorvidt Sikringslegemet stadig sidder paa Plads i Rotoren. Kontrollen foretages dels ved at prøve, om Splitten igen kan sættes i og dels ved at se efter om Hullet er frit. Derefter slippes Granaten ned i Morterrøret og idet Granaten naar Rorets Bund slaar Slagstiften Lædningspatronens Tanghætte an og Granaten drives ud.

Granaten gaar i en krum Bane. Flyvetid ca 11 Sek. Topordinaten er 175 - 200 m. Korteste Skudvidde 30 m, længste 480 m.

Ved Slaghovedets Berøring med Jordeverfladen eller anden haard Genstand bringes Granaten til Eksplosion.

Brandrøret virker saaledes:

Ved Faldet fra Munding til Bund stødes Sikringslegemet, der er holdt paa Plads ved to svage Blødfjedre, i Rotor ned i Bunden af Hulrummet, og den fjederpaavirkede Rotor er nu fri. Grundet paa Friktion mellem Rotor og Granat drejer Rotor sig først efter at have tilbagelagt 5 - 6 m af sin Bane. Rotor drejer sig nu $\frac{3}{4}$ Omgang, hvorved Tandpatronen føres ind under Slagstiften. Paavirkning af Slaghovedet bringer nu Granaten til at eksplodere.